

бути використані в якості ґрунтовної основи для формування ефективної стратегії розвитку міст та розробки дієвих механізмів її впровадження з урахуванням місцевих особливостей та сучасних викликів.

Література

1. Sustainable transport: веб-сайт. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/topics/sustainabletransport> (дата звернення: 01.03.2025).
2. Бондаренко І. Разом до сталої і розумної мобільності! К.: Екодія, 2021. 16 с., <https://ecoaction.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/razom-do-staloi-mobilnosti.pdf> (дата звернення: 01.03.2025).
3. Questions and Answers: Sustainable and Smart Mobility Strategy. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_2330 (дата звернення: 03.03.2025).
4. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. United Nations : веб-сайт. URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda> (дата звернення: 03.03.2025).
5. Mobilizing Sustainable Transport for Development: веб-сайт. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=400&nr=2375&menu=1515> (дата звернення: 03.03.2025).
6. Потаман Н.В., Орда О.О., Орда О.М. Аналіз аспектів планування сталої міської мобільності в контексті євроінтеграційних реформ в Україні. Central Ukrainian Scientific Bulletin. Technical Sciences. 2024. 10(41), Part II. DOI: [https://doi.org/10.32515/2664-262X.2024.10\(41\).2.188-195](https://doi.org/10.32515/2664-262X.2024.10(41).2.188-195) .

УДК 656.072

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ

Сверблюк Ю.М.

студентка УТ-4-1, Національний транспортний університет,

Гальона І.І.

канд.техн.наук, доцент, Національний транспортний університет,

i.halona@ntu.edu.ua

Електронний документообіг стає невід'ємною частиною як для державних установ, так і для логістичних та транспортних компаній. Ріст будь-якої компанії відбувається паралельно зі зростанням потоку даних і обсягів документації. У якийсь момент робота з документами стає довготривалою, а традиційні методи обробки паперових документів стають все менш ефективними. Аби вирішити цю проблему, відбувається масовий перехід на електронний документообіг [1].

Електронний документообіг має й свої переваги (рис. 1). Однією з таких переваг є економія грошових коштів на організацію документообігу. Зокрема через централізацію усієї інформації в організації та можливість її швидкого й ефективного пошуку та редагування. Ще однією значною перевагою є економія часу на підготовку й обробку документів, що в паперовому варіанті вимагає великої

ручної роботи. Крім того, такі переваги як економія фізичного простору для зберігання документів та скорочення трансакційних витрат, пов'язаних з обробкою документів полегшують роботу з документами. Те саме стосується й підвищення безпеки збереження та доступу до даних, а також посилення конкурентних бізнес-переваг.

Рисунок 1 – Переваги використання електронного документообігу [2]

Перехід на електронний документообіг також впевнено почав розповсюджуватися на сферу автомобільного транспорту. А це означає, що електронна товарно-транспортна накладна (ЕТН) стає одним з найважливіших документів, які використовуються для забезпечення ефективності та безпеки транспортних перевезень в Україні. Її використання регулюється законодавчою базою, яка забезпечує правове регулювання електронного документообігу в Україні, зокрема сюди входять такі закони:

1. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг», який встановлює основні організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів [3].

2. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність», що регулює взаємовідносини між учасниками транспортно-експедиторської діяльності [4].

3. Закон України «Про електронні довірчі послуги», який врегульовує відносини у сферах надання електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації [5].

4. Закон України «Про автомобільний транспорт», яким визначається поняття реєстру товарно-транспортних накладних, зокрема, що реєстр товарно-транспортних накладних – спеціалізована електронна база даних, що містить інформацію про реєстрацію товарно-транспортних накладних в електронній та/або паперовій формі та використовується з метою здійснення державного контролю за перевезеннями вантажів транспортними засобами територією України. Передбачається також, що товарно-транспортна накладна є одним з документів, що є необхідними водієві для здійснення внутрішніх перевезень вантажів [6].

Крім того, до цієї бази також входять інші нормативно-правові документи, такі як:

1. Наказ Міністерства транспорту України від 14.10.1997 р. №363 «Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні», із змінами та доповненнями, визначає правила перевезення вантажів автомобільним транспортом на території України. У наказі встановлені вимоги до перевезень вантажів з метою забезпечення безпеки та надійності перевезень, визначаються правила оформлення документів на перевезення, зокрема ЕТТН [8].

2. Додатковий протокол до Конвенції про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ) про електронну накладну – це документ, який регулює використання електронної накладної для міжнародних автомобільних перевезень вантажів. Цей протокол становить додаток до КДПВ і містить визначення понять, пов'язаних з електронною накладною, а також встановлює правила використання цього виду накладної в міжнародних перевезеннях вантажів [9].

Електронний документообіг є важливою складовою автомобільного транспорту, що так чи інакше потребує законодавчого регулювання. З кожним роком ситуація покращується, запроваджуються нові закони для врегулювання цього питання. Але, аби в повній мірі перейти на електронний документообіг, необхідно й далі вдосконалювати законодавчу базу.

Література

1. What is electronic document management?. <https://dms.smart-it.com>. URL: <https://dms.smart-it.com/en/blog-post/what-is-electronic-document-management/>

2. Nedoshytko, Iryna & Patriak, Oleksandra. (2022). Electronic Document Management and Its Value for Business. Digital Platform: Information Technologies in Sociocultural Sphere. 5. 368-379. 10.31866/2617-796X.5.2.2022.270142.

3. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV : станом на 1 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>

4. Про транспортно-експедиторську діяльність : Закон України від 01.07.2004 № 1955-IV : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15#Text>

5. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII : станом на 18 груд. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>

6. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05.04.2001 № 2344-III : станом на 15 листоп. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>

7. Вебінар ЛІГА:ЗАКОН. Перехід на електронний документообіг: правові засади та практичні рекомендації впровадження, 2023. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=IUizFjlgdvs>

8. Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні : Наказ М-ва трансп. України від 14.10.1997 № 363 : станом на 3 січ. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-98#Text>

9. Про приєднання України до Додаткового протоколу до Конвенції про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ) про

УДК 656.072

АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ І ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕВЕЗЕННЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ЗАПАСНИХ ЧАСТИН

Доц. Коп'як Н. В., студентка Ткач Т. Є.
*Національний Транспортний Університет, м. Київ,
nelia.kopiak@gmail.com , tasya_3@ukr.net*

Сучасний світ не може обійтись без логістичних послуг, адже саме вони забезпечують функціонування усіх найважливіших галузей економіки, що включають: безперервне постачання товарів першої необхідності (продовольчі товари, лікарські засоби, засоби гігієни, одяг і взуття, побутові товари); оперативне забезпечення бойових підрозділів необхідними ресурсами (продукти, медикаменти, зброя, боєприпаси), оптимізація виробничих процесів та задоволення зростаючої потреби споживачів у швидкій і надійній доставці.

Одним із важливих сегментів логістики є перевезення автомобільних запасних частин, адже справність транспортних засобів безпосередньо впливає на якість пасажирських і вантажних перевезень, безперервність виробничих процесів та оперативність екстрених служб. Саме тому необхідно вдосконалювати та оптимізувати постачання запчастин, скорочуючи терміни доставки, мінімізуючи витрати, що сприятиме стабільності транспортної інфраструктури та економічному розвитку країни.

Ефективне перевезення автомобільних запасних частин вимагає комплексного підходу, що враховує специфіку різних типів деталей, законодавчі вимоги та екологічні аспекти. Особлива увага повинна приділятися безпеці при транспортуванні товарів та оптимізації логістичних процесів для забезпечення швидкої та економічно ефективної доставки.

Як і будь-який вантаж, автомобільні запчастини мають особливості перевезення. Правила, яких слід дотримуватись при транспортуванні, залежать від типу деталей, групи, до якої вони відносяться та коефіцієнту використання вантажності. Так, наприклад повітряний та масляний фільтри відносяться до однакового типу запасних частин – обладнання для фільтрування, до однакової групи – моторна, проте матимуть різну упаковку та різний коефіцієнт використання вантажності. Саме тому при перевезенні автомобільних запасних частин варто враховувати усі аспекти обраного товару.

В більшості випадків, виробник надає якісну, відповідну до вимог товару упаковку. Проте в деяких випадках, при перевезенні важких, альтернативних чи бувших у використанні деталей, варто застосовувати додаткове пакування та/або засоби кріплення вантажу. Наприклад гальмівні диски є досить важкими, тому, зазвичай, виробник використовує пакування з міцних матеріалів, проте при перевезенні дисків варто використовувати додаткові засоби для кріплення вантажу та дотримуватись вимог штабелювання, щоб при перевезенні уникнути зміщення деталей та забезпечити повну безпеку для вантажу і транспортного засобу. При перевезенні частин кузова автомобіля (капот, бампер тощо) варто використовувати достатню кількість амортизуючих матеріалів та відповідного кріплення, щоб не пошкодити покриття і конструкцію деталей.